

Door Rob Jastrzebski
en Jaap de Jong

Wakers op het strand: de Monsterse Reddingsbrigade

Het strandseizoen is in volle gang, dus zijn het weer hoogtijdagen voor de reddingsbrigades. Op verreweg de meeste Noordzeestranden en op grote recreatieplassen in het binnenland zijn zij in de zomerperiode druk met toezicht en hulpverlening. Landelijk hebben de reddingsbrigades gezamenlijk ruim 21.000 leden. Ongeveer 3.800 van hen zijn opgeleid en getraind tot gecertificeerde 'lifeguards', die (water)recreanten in nood redden en nog een heel scala aan andere hulpverleningstaken uitvoeren. Om een indruk te krijgen van de lifeguardtaken van de reddingsbrigades, nemen we een kijkje bij de Monsterse Reddingsbrigade.

Je kunt 'm niet missen: de nieuwe strandpost van de Monsterse Reddingsbrigade in Ter Heijde aan Zee. Een moderne en opvallende constructie met accenten in de bekende oranje huisstijlkleur van Reddingsbrigade Nederland en met de Eerste Hulp-vlag fier in top. Een baken voor strandgangers met acute noodhulpvragen. Op 5 april werd de strandpost officieel geopend in aanwe-

zigheid van burgemeester Bouke Arends van de gemeente Westland, waaronder Monster en Ter Heijde aan Zee vallen. Van 1 mei tot half september is deze robuuste strandpost de centrale logistieke en communicatieschakel voor toezicht houden en hulpverlening op de stranden op het grondgebied van het Monsterse deel van de gemeente Westland. Blikvanger van de nieuwe post is de

tweede bouwlaag: een grote toezicht- en commandoruimte met rondom veel glas, om maximaal uitzicht te hebben op de stranden. In die ruimte bevinden zich ook verbindingsmiddelen voor contact met de lifeguards die op het strand surveilleren en met andere hulpdiensten. Want de reddingsbrigades hebben een brede samenwerking met brandweer, politie en ambulancedienst en collega-reddingsorganisatie KNRM.

Monsterse Reddingsbrigade

De Monsterse Reddingsbrigade is een van de 148 reddingsbrigades in Nederland en telt zo'n 250 leden. Daarvan zijn er 90 opgeleid, getraind en gecertificeerd als 'lifeguard beach', een van de

Linksboven: Toyota Hi-Lux met waterscooter.

Rechtsboven: De veiligheid van strand- en waterrecreanten is bij de Monsterse Reddingsbrigade in goede handen.

Links: De opvallende nieuwe strandpost bij Ter Heijde aan Zee.

Rechts: Toezichtruimte met verbindingsmiddelen.

hoogste graden in de categorie zwemmen redden. Het zijn rasvrijwilligers, mensen met een hart voor naasten hulp, die jaarlijks heel wat uren kwijt zijn aan de lifeguardtaken langs de kust bij Monster en daarnaast nog voor training en oefening. Zeven kilometer strand hebben de vrijwillige lifeguards onder hun hoede, tussen de verzorgingsgebieden van de collega-brigades in 's-Gravenzande in het zuiden en Den Haag in het noorden. Het 'hoofdkwartier' met kantoren, leslokaal, kantine en materieelstalling, bevindt zich aan de Strandweg, naast het boothuis van de collega's van KNRM-station Ter Heijde aan Zee, waarmee de Monsterse Reddingsbrigade nauw samenwerkt. Op een paar minuten loopafstand op het strand ligt de schitterende nieuwe strandpost, die dit seizoen voor het eerst in gebruik is.

First Respondertak

"Veel mensen zullen bij een reddingsbrigade denken aan beelden uit de Amerikaanse TV-serie 'Baywatch', met strak afgetrainde en gebruide helden die continu mensen uit zee redden. De realiteit is toch wat anders", legt Martin Hoogslag uit. Hij is plaatsvervangend Operationeel Coördinator, Officier van Dienst (OVD-Red) van de Alarmploeg

en instructeur bij de Monsterse Reddingsbrigade. "Want hoewel de leden van de reddingsbrigades echte 'water-ratten' zijn en zijn getraind in het redden van bijvoorbeeld zwemmers en surfers uit het water, spelen verreweg de meeste hulpverleningsinzetten zich niet af op het water maar juist op het land. Daarnaast zijn wij preventief bezig met toezichhouden en recreanten actief informeren, waarschuwen en aanspreken." De toezichhoudende lifeguardtaak valt onder gemeentelijk veiligheidsbeleid, waardoor er volgens Hoogslag langs de kust een grote variatie is in de wijze waarop de lifeguardtaken zijn georganiseerd. "In ons geval via de Monsterse

Reddingsbrigade, die hiervoor een overeenkomst heeft gesloten met de Gemeente Westland. Wij zijn als brigade aangesloten bij koepelorganisatie Reddingsbrigade Nederland. Andere plaatsen kennen zelfstandige lokale reddingsbrigades of stichtingen. En in Den Haag is de lifeguardtaak door de Gemeente organiek ondergebracht bij de Veiligheidsregio, die op haar beurt weer samenwerkt met de Haagse Vrijwillige Reddingsbrigade. Maar wat we allemaal gemeen hebben is de sterke motivatie om mensen in nood te helpen." En die hulpverlenende lifeguardtaak is bijzonder breed. Martin Hoogslag verduidelijkt dat bij driekwart van de hulp-

verleningen die de lifeguards uitvoeren geen sprake is van 'watergerelateerde' incidenten zoals een drenkeling, maar van 'landgebonden' inzetten. Zoals onwelwordingen op het strand, eerste hulp bij ongevallen en verwondingen, maar ook reanimaties en het opsporen van vermiste kinderen. In feite opereren we als een soort 'first responderorganisatie'. Doordat we in de periode tussen 1 mei en half september dagelijks van negen uur 's ochtends tot zes uur 's avonds op het strand aanwezig zijn, in herkenbare outfit, zijn we voor mensen met hulpvragen gemakkelijk herkenbaar en aanspreekbaar. Door die paraatheid zijn we, ook bij spoedeisende meldingen zoals een onwelwording of reanimatie, vaak als eerste ter plaatse en kunnen we levensreddend handelen, in afwachting van de ambulancedienst."

Voor de lifeguardtaak zijn minimaal vijf mensen per dag nodig: een chauffeur en bijrijder, een schipper en opstapper en daarnaast een postcoördinator die de surveillancetaken op het strand aanstuurt.

Die surveillances gebeuren zowel op het strand rijdend of te voet als op het water varend met de boot of waterscooter.

Alarmploeg

Ook buiten de genoemde toezichtperiode is de Monsterse Reddingsbrigade oproepbaar en inzetbaar bij incidenten en noodsituaties op het strand of in de aangrenzende duingebieden die een uitgebreid fietspadennetwerk kennen. Die responstaak is belegd bij de alarmploeg, gevormd door 30 ervaren lifeguards met aanvullende training.

Martin Hoogslag: "De alarmploeg is het hele jaar door 24/7 inzetbaar, voor spoedmeldingen van personen te water of andere hulpverleningsklussen op het strand en in de duinen. We hebben een opkomsttijd van tien minuten, waarbinnen we op de plaats incident moeten zijn. De alarmploeg rukt uit met een bezetting van minimaal vijf personen; bij reanimatie of landhulpverlening doorgaans met drie. Redding van perso-

nen is formeel een verantwoordelijkheid voor de brandweer, maar omdat wij een grote groep opgeleide en gedreven hulpverleners hebben, die het strand en de duinen goed kennen en beschikken over terreinwaardige voertuigen, boten en waterscooters, ondersteunen wij de brandweer en ambulancedienst bij die spoedeisende taken. We kunnen ook patiënten vervoeren voor de ambulancedienst, die met haar voertuigen niet het strand op kan. De stranden zijn op sommige plaatsen heel breed, zeker in het gebied van de 'Zandmotor' tussen Ter Heijde aan Zee en Kijkduin, die ook in ons verzorgingsgebied ligt. Daar moet je de situatie ook goed kennen om snel de weg te vinden naar een incident." De samenwerking tussen de Monsterse Reddingsbrigade en de hulpdiensten van de veiligheidsregio's is strak geregeld in afspraken en dienstverleningsovereenkomsten, waardoor de reddingsbrigade qua alarmering en verbindingen ook volledig aansluit op de Veiligheidsregio Haaglanden. Zo worden de leden van de alarmploeg gealarmeerd via P2000 PreCom pagers met beschikbaarheidsregistratie, zodat de OVD-Red die piket heeft in één oogopslag ziet of voldoende leden van de alarmploeg

Boven v.l.n.r.: De meeste inzetten vinden plaats op het land; oefening van de Monsterse Reddingsbrigade met een ongevalsscenario op een duinfietspad. Compact strandvoertuigje 'Frysian'. Een tractor wordt gebruikt voor vervoer van de reddingboten naar het strand. Foto's: Monsterse Reddingsbrigade Rechts: Een van de twee operationele reddingboten en Ambulanceversie van de Toyota Hi-Lux. Links: Ook op speciale strandfietsen kunnen de Lifeguards 'uit de wielen'.

beschikbaar zijn. Ook beschikt de reddingsbrigade over C2000-portofoons en –mobilofoons. Zo kan zij, zowel vanuit de strandpost als vanuit de vaar- en voertuigen, rechtstreeks met de meldkamer of in een multi-gespreksgroep met andere hulpdiensten communiceren. Ook voor de mono-lifeguardtaak en het aansturen van de surveillances gebruikt de Monsterse Reddingsbrigade C2000-apparatuur via een eigen gespreksgroep. Als de strandpost geopend is, laten we dat ook weten aan de meldkamer ‘De Yp’ en het Kustwachtcentrum in Den Helder, zodat zij bij incidentmeldingen weten dat wij snel inzetbaar zijn op het strand of in de duinen.”

Materieel en uitrusting

Als de strandpost niet bemenst is, staat het materieel waarover de vrijwillige lifeguards kunnen beschikken gestald in de remise in het verenigingsgebouw van de brigade aan de Strandweg. En dat materieel mag er zijn: Als trekkende voertuigen zijn twee Toyota Hi-Lux 4x4 voertuigen aanwezig, waarvan er één is voorzien van een gesloten ambulance-opbouw. Martin Hoogslag: “Die opbouw is volledig ingericht naar de wensen van de Regionale Ambulance Voorziening. Bij een strandinzet wachten wij de am-

bulancedienst op bij een van de strandopgangen, waarna de ambulancebemannings, afhankelijk van de aard van het incident, bepaalt welke uitrusting mee moet in onze wagen. Met ambulancebemannings, brancard en medische uitrusting rijden we dan naar de plaats van het incident en vervoeren zo nodig vandaar de patiënt terug naar de ambulance.” Naast de Toyota-terreinvoertuigen is ook een tractor beschikbaar voor vervoer van het varend materieel. Dat bestaat uit een tweetal reddingboten; een compacte Rescue 3 en grotere een RNR 490 rib-boot. Daarnaast beschikt de Monsterse Reddingsbrigade over een tweetal BRP Seadoo Waterscooters met reddingboard. Die kleine zeer snelle en wendbare vaartuigen varen met één of twee personen uit om mensen in nood of drenkelingen uit zee op te pikken en aan veilige wal te brengen. Het vierde voertuig is een compacte elektrische Frysian terreinwagen; een stil en duurzaam en ook wendbaar voertuigje, dat eveneens voor spoeduitrukken kan worden gebruikt en daartoe is uitgerust met optische- en geluidssignalen. Voor de strandsurveillance en snelle respons op kortere afstanden zijn ook een tweetal strandfietsen ter beschikking. Tijdens het lifeguard toezicht staat het rijdend en varend materieel gestald bij

de strandpost. Buiten die uren staan het boten- en wagenpark gestald in de remise aan de Strandweg.

Samenwerking en afstemming

Martin Hoogslag omschrijft de samenwerking met de buurbrigades en andere hulpverleningspartners als bijzonder goed. “Om te beginnen met onze naaste burens van KNRM-station Ter Heijde aan Zee. We werken niet alleen nauw samen bij incidentmeldingen; meerdere leden van onze brigade zijn ook als schipper of opstapper verbonden aan het KNRM-station. Daarnaast hebben we ook een goede samenwerking en afstemming met onze buurbrigades in ’s-Gravenzande en Kijkduin. Momenteel zijn we met elkaar in overleg om qua operationele organisatie nog uniformer te gaan werken. We willen met elkaar één uniforme set inzetvoorstellen ontwikkelen, zodat we allemaal op dezelfde manier uitrukken bij een bepaald type melding, zoals een reanimatie of een melding van één of meerdere personen te water. Een monodisciplinair opschalingsmodel zoals bij de brandweer met klein- middel en groot incident. Die gestandaardiseerde inzet zal de samenwerking nog verder bevorderen.”

